

Notat

Notat om høringssvar til 'forslag til lov om ændring af lov om folkehøjskoler'

(Tilladelse til at fravige lovens krav om gennemførelse af lange kurser (seniorhøjskoler), ændring af regler om specialpædagogisk støtte m.v.)

Udkast til lovforslag blev den 6. juli 2018 sendt i høring og blev samtidig offentliggjort på Høringsportalen. Høringsfristen var den 20. august 2018.

Ved fristens udløb var der indkommet 15 høringssvar. Umiddelbart efter høringsfristen indkom der yderlige 1 høringssvar fra Danske Seniorer, som gengives. Der henvises til vedlagte bilag 1 med oversigt over indkomne høringssvar. Bemærkninger, der ikke vedrører de forslåede ændringer i lovforslaget gengives ikke.

Følgende høringssvar har ingen bemærkninger til lovforslaget: Ældre Sagen, Rigsrevisionen, Danmarks Private Skoler, Ankestyrelsen og Institut for Menneskerettigheder.

Danske Folkeoplysnings Samråd og Dansk Friskoleforening har bidraget med en række bemærkninger, som gengives, men har i øvrigt henvist til høringssvaret fra Folkehøjskolernes Forening i Danmark. Dansk Handicap Forbund har ligeledes bidraget med en række bemærkninger, som gengives, men i øvrigt henviser forbundet til høringssvaret fra Danske Handicaporganisationer.

Seniorhøjskoler

Danske Handicaporganisationer finder, at det er positivt, at man fra Kulturministeriets side har fokus på, at flere seniorer får mulighed for at gå højskole og bemærker, at det vil komme seniorer med handicap til gavn.

Danske Seniorer lægger sig på linje med dette synspunkt og bemærker, at denne del af lovforslaget er en ideel løsning for det stigende antal aktive seniorer, idet de får mulighed for at lære nye ting, træffe nye mennesker og i det hele taget holde sig i gang på kurser af kortere varighed, som målgruppen foretrækker.

Danske Seniorer tilføjer, at der fremadrettet kan opstå et behov for at øge antallet af tilladelser til at drive seniorhøjskole til mere end 5, men at det for nuværende anses for at være et passende niveau.

Folkehøjskolernes Forening i Danmark bemærker indledningsvist, at lovforslagets intention om at få flere seniorer til at gå på højskole er godt og fremsynet, og at foreningen gerne ser, at der etableres nye folkehøjskoler.

Folkehøjskolernes Forening i Danmark fremhæver videre, at foreningen ikke mener, at det bliver mere attraktivt for seniorer at gå på højskole ved, at der etableres særlige seniorhøjskoler. Foreningen anbefaler, at man i stedet fra politisk side fokuserer på at øge de økonomiske incitamenter for, at seniorer ønsker at deltage i højskolekurser. Alternativt risikerer man, ifølge foreningen, at effekten af lovforslaget bliver, at man presser eksisterende skoler på økonomien via forskydning af elever mellem skolerne.

Folkehøjskolernes Forening i Danmark noterer videre med tilfredshed, at eventuelle nye seniorhøjskoler skal leve op til lovens øvrige krav til højskolevirksomhed, og hilser det ligeledes velkomment, at det bliver et krav, at nye seniorhøjskoler alene vil kunne gennemføre kurser af op til 4 ugers varighed, idet det herved understreges, at formålet har sigte på korte kurser og seniorer. Foreningen anbefaler, at dette fremgår direkte af lovtæksten, sådan at det ikke er op til ministeren at beslutte eller ændre dette uden parlamentarisk drøftelse.

Folkehøjskolernes Forening i Danmark noterer desuden med tilfredshed, at de to eksisterende seniorhøjskoler fortsat vil have mulighed for at drive lange kurser, og at det alene er disse skoler, som fortsat og fremadrettet vil modtage et supplerende grundtilskud. Foreningen anbefaler, at sidstnævnte forhold fremgår i lovforslagets bemærkninger.

Dansk Friskoleforening og Dansk Folkeoplysnings Samråd støtter intentionen om, at en voksende gruppe seniorer skal have glæde af et højskoleophold, men omvendt deler man Folkehøjskolernes Forening i Danmarks opfattelse af, at forslaget ikke umiddelbart indfrier det formål i tilstrækkelig grad.

Kulturministeriets bemærkninger:

Kulturministeriet har noteret sig, at organisationerne og foreningerne støtter op om lovforslagets intention om, at flere seniorer skal have mulighed for at gå på højskole.

Kulturministeriet har i den forbindelse noteret sig, at Folkehøjskolernes Forening i Danmark, ikke mener, at lovforslaget lever op til denne intention. Kulturministeriet vurderer imidlertid, at den stigende gruppe af aktive seniorer i sig selv vil skabe en markant efterspørgsel efter højskoletilbud, der er rettet mod seniorer – også uden supplerende økonomiske incitamenter.

Kulturministeriet har endvidere noteret sig Folkehøjskolernes Forening i Danmarks forslag om, at det skal fremgå direkte af lovtæksten og ikke kun af lovbemærkninger, at skoler godkendt som seniorhøjskole efter 1. januar 2019 alene må udbyde kurser af op til fire ugers varighed. Kulturministeriet finder det hensigtsmæssigt, at kravet fremgår af lovtæksten og lovforslaget vil i lyset heraf blive justeret.

Kulturministeriet skal bemærke, at spørgsmålet om det supplerende grundtilskud til de to eksisterende seniorhøjskoler - Højskolen Marielyst og SeniorHøjskolen, Nør-

re Nissum – alene er fastlagt på finansloven og ikke reguleret i lov om folkehøjskoler. Kulturministeriet finder derfor ikke, at det skal præciseres i lovforslaget, at de nye seniorhøjskoler ikke vil være berettiget til dette grundtilskud. Oplysningen kan læses ud af afsnittet om de økonomiske konsekvenser af lovforslaget.

For så vidt angår indholdet i forslaget finder Folkehøjskolernes Forening i Danmark, at lovforslagets bemærkninger vedr. de kriterier, der fastsættes for udbuddet af tilladelser, er formuleret i meget vage vendinger. Ministeren gives dermed, ifølge foreningen, bemyndigelse til at fastsætte kriterierne udenom den parlamentariske proces, hvilket foreningen udtrykker bekymring over. Foreningen udtrykker herunder bekymring over, at ministeren gives bemyndigelse til at fastsætte de tilsynskriterier, som de udvalgte skoler skal leve op til, herunder variation i kursusudbuddet. Ifølge foreningen bryder dette med princippet om, at staten ikke blander sig i den enkelte frie skoles fagudbud, indholdsplan mv. Foreningen anbefaler derfor, at både udvælgelses- og tilsynskriterierne beskrives yderligere og mere retningsgivende i lovforslaget. Foreningen foreslår endvidere, at et eventuelt nyt udbud af tilladelser først kan ske efter en ekstern evaluering af dispensationsordningen.

Kulturministeriets bemærkninger:

Den foreslåede ordning, hvorefter det enkelte udbud designes på tidspunktet for udbuddet, sikrer en fleksibel ordning, der til stadighed er tidsvarende. Med ordningen sikres det, at der ikke fastlægges en række udvælgelseskriterier – baseret på billedet i højskoleverdenen i dag – som ikke længere vil være relevante, hvis der sker et fornyet udbud af tilladelser om 10 år. Når der i lovforslagets bemærkninger er oplyst en række eksempler på, hvad sådanne udvælgelseskriterier kan være, er det ikke et udtryk for, hvordan et endelig udbud vil være udformet, men blot et udtryk for, hvad Kulturministeriet, på nuværende tidspunkt, vurderer, kunne være relevante kriterier. Det er således ikke endeligt fastlagt, at variation i kursusudbud vil blive et af de endelige udvælgelseskriterier i forbindelse med det førstkommende udbud.

For så vidt angår spørgsmålet om, hvorvidt der skal foretages en evaluering forud for et eventuelt genudbud af tilladelser på et senere tidspunkt, skal Kulturministeriet bemærke, at ministeriet, hvis situationen opstår, vil vurdere, om det skønnes nødvendigt og relevant med en ekstern evaluering af ordningen. Der vil således ikke blive foretaget justeringer i lovforslaget på dette punkt.

Specialpædagogisk støtte mv.

Generelle bemærkninger

Folkehøjskolernes Forening i Danmark noterer med tilfredshed, at man fra ministeriets side er bevidst om, at skolerne i disse år oplever, at flere unge har udfordringer af forskellig karakter, som kræver en ekstra indsats.

Danske Handicaporganisationer finder, at lovforslagets oplæg til ændringer i højskolernes specialpædagogiske støtte vil forringe mulighederne for, at mennesker med handicap i alle aldre kan komme på højskole. Danske Handicaporganisationer peger på, at der i de seneste år generelt set har været en stigende andel af unge, som har så store udfordringer af psykisk karakter, at de har behov for (*specialpædagogisk, red.*) støtte.

Dansk Handicap Forbund lægger sig på linje med Danske Handicaporganisationers samlede hørings svar og tilføjer, at lovforslaget vil medføre, at der ikke gives et tilstrækkeligt tilskud til elever med handicap, hvilket vil gøre det svært for højskolerne at løfte deres sektoransvar. Forbundet opfordrer til, at ministeriet går i dialog med handicaporganisationerne om at justere lovforslaget, så det også i fremtiden bliver muligt at bevare de særlige højskoletilbud, der har specialiseret sig i at inkludere mennesker med handicap.

Spastikerforeningen udtrykker bekymring for, at lovforslaget lægger op til, at der foretages ændringer, som kan få den konsekvens, at færre unge med handicap vil få mulighed for at komme på højskole.

Efterskoleforeningen bemærker, at den specialpædagogiske støtteordning på efterskolerne for nyligt er blevet forenklet, hvilket grundlæggende blev mødt med tilfredshed på skolerne. Foreningen fremhæver videre, at sådanne administrative forenklinger altid kan anbefales, men at det er afgørende, at højskolerne i forbindelse hermed bevarer et tilskudssystem, der sikrer, at skolerne har økonomisk mulighed for at optage elever med særlige behov i en tid, hvor andelen af unge med eksempelvis psykiske diagnoser stiger. Foreningen finder, at der er elementer i forslaget, der ikke peger i den retning.

Folkehøjskolernes Forening i Danmark og Danske Handicaporganisationer henviser til Videncenter for Folkeoplysning, VIFOs, rapport om ”*Specialpædagogisk støtte på højskoleområdet*”, som viser, at der i skoleformen overordnet set er tilfredshed med højskolernes SPS-ordning, og at rapporten ikke pegede i retning af et generelt ønske fra højskolerne om omlægning SPS-ordningen. Folkehøjskolernes Forening i Danmark bemærker endvidere, at de samlede udgifter til SPS-området ikke er vokset de seneste år.

Folkehøjskolernes Forening i Danmark understreger, at de forslåede ændringer kan have markante konsekvenser for en række skoler. Foreningen fremfører, at nogle af skolerne bliver dobbelt ramt, idet de søger tilskud fra både § 27, stk. 1, og § 27,

stk. 2. Skolerne vil, ifølge foreningens beregninger, tilsammen skulle tilpasse sig på en besparelse på samlet ca. 8 mio. kr., hvilket, foreningen mener, vil få en stor indflydelse på de udsatte elevers tilbud.

Folkehøjskolernes Forening i Danmark er imidlertid enig i, at uhensigtsmæssigheder ved den gældende ordning bør imødegås, men finder samlet set, at man med fordel kunne have lavet mindre indgribende forslag.

Dansk Friskoleforening og Dansk Folkeoplysnings Samråd lægger sig på linje med Folkehøjskolernes Forening i Danmarks samlede hørings svar og bemærker, at man er bekymret for de konsekvenser, som lovforslagets ændringer vil have for gruppen af udsatte unge.

Vedr. forslag om ophævelse af § 27, stk.1. og indførelse af supplerende grundtilskud

Folkehøjskolernes Forening i Danmark finder, at SPS-ordningen med fordel kan forenkles, men at der med ophævelsen af § 27, stk.1, er tale om et alvorligt indgreb over for de skoler, der i dag gør en særlig indsats for unge med boglige, sociale og fysiske udfordringer. Ophævelsen vil, ifølge foreningen, markant forringe mulighederne for, at denne gruppe af unge kan deltage i højskoleophold på lige fod med andre, og ophævelsen vil være i klar modsætning til det generelle ønske om at hjælpe alle unge videre mod en (ungdoms)uddannelse.

Folkehøjskolernes Forening i Danmark bemærker videre, at unge, der i dag søger om støtte via § 27, stk. 1, fremadrettet vil undlade at søge om støtte via § 27, stk. 2, da dette vil medføre en unødvendig stigmatisering. Foreningen tilføjer i øvrigt, at man ved ophævelsen fjerner den lettest tilgængelige og målrettede støtte, som i dag medvirker til, at elever med moderat handicap kan komme i gang i tide.

Danske Handicaporganisationer, Ligeværd, Dansk Folkeoplysnings Samråd, Dansk Friskoleforening, Dansk Handicap Forbund og Spastikerforeningen tilslutter sig Folkehøjskolernes Forening i Danmarks synpunkt og bemærker ligesom Folkehøjskolernes Forening i Danmark, at tildelingen af et generelt supplerende tilskud, som ikke er begrundet i et konkret behov, og som ikke er øremærket til inklusion af elever med handicap, med stor sandsynlighed vil blive anvendt som et generelt driftstilskud af højskolerne. Dette vil betyde, at midlerne i praksis fratages eleverne med moderate handicap og de relativt få højskoler, som gør en ekstraordinær indsats for unge med handicap. Det anbefales derfor at øremærke midlerne til indsatsen, så man sikrer, at midlerne anvendes til at støtte elever med moderate handicap.

Djursland Folkehøjskole bemærker, at de skoler, der i dag modtager støtte via § 27, stk. 1, ikke i samme grad vil kunne løfte opgaven med at støtte de unge efter en eventuel ophævelse af stk. 1. Skolen bemærker samtidig, at det er højst usandsyn-

ligt, at landets øvrige højskoler, uden yderligere incitament, vil kunne overtage det arbejde, der ligger i at støtte unge med lettere handicap.

Folkehøjskolernes Forening i Danmark har i sit høringssvar videre peget på, at folkehøjskolerne har meget forskellige målgrupper, og at nogle skoler er mere specialiserede til at tage sig af gruppen af unge med behov for specialpædagogisk støtte end andre skoler. Foreningen mener derfor, at modellen med det generelle supplerende grundtilskud vil kunne betragtes som forskelsbehandling både i forhold til eleverne og i forhold til understøttelsen af de skoler, som gør, eller ønsker at gøre, en særlig indsats for målgruppen. Dertil bemærker foreningen, at skolerne, der ikke før har modtaget elever med behov for SPS-støtte, vil skulle overveje, om de overhovedet kan modtage unge, som har udtalt behov for boglig, social og/eller psykologisk støtte fremover. Foreningen peger videre på, at der er en stor forskel i elevgrundlaget på en lille fagspecialiseret højskole med 26 årselever, som i dag ikke søger om SPS-støtte, set ift. en større højskole, der har specialiseret i at tage imod unge med særlige udfordringer. Foreningen stiller endvidere spørgsmålstegn ved, at et supplerende tilskud, som etableres med fokus på unge med udfordringer, vil skulle gives til seniorhøjskoler.

Folkehøjskolernes Forening i Danmark anbefaler, at det supplerende grundtilskud udmøntes på en måde, så det tilfalder de skoler, der optager elever med særlige behov. Foreningen foreslår konkret en puljeordning på 2,7 mio. kr. årligt til den elevgruppe, som i dag falder under § 27, stk. 1.

Folkehøjskolernes Forening i Danmark tilføjer endelig, at der i Vifos rapport peges på, at man på flere skoler optager gruppen af sårbare unge uden at søge støtte hertil, hvilket, ifølge foreningen, kan skyldes, at det er besværligt at søge midlerne og/eller, at skolerne anser det for at være en del af den samlede forpligtelse for skoleformen.

Vedr. reduktion i timesatsen i gældende § 27, stk. 2.

Folkehøjskolernes Forening i Danmark finder, at der i Vifos rapport om højskolerens SPS-ordning ikke er belæg for at foretage den foreslåede reduktion af lærer-timesatsen og finder, at den foreslåede reduktion får en negativ indvirkning på elevernes mulighed for at få den nødvendige støtte i undervisningen. Det er videre afgørende for foreningen, at taksten ikke reduceres i et omfang, der medvirker til, at højskolelærere ikke kan indgå som støttelærere. Foreningen bemærker videre, at der i forbindelse med ansøgning om støtte efter § 27, stk. 2, er tale om bl.a. administrative udgifter. Afgørende for foreningen er endvidere også, at en evt. besparelse skal komme skoleformens indsats over for elever med særlige behov til gode.

Folkehøjskolernes Forening i Danmark anerkender dog, at der er forskellig praksis i forhold til timetalsberegning, lokale ansættelsesforhold mv. og foreslår, at taksten alene reduceres med 10 pct. De herved frigivne midler, foreslår foreningen, at bruge til at finansiere foreningens forslag om en puljeordning, som erstatning for § 27,

stk. 1, og til et tilgængelighedstillæg, som foreningen – med udgangspunkt i Vifos rapport – ligeledes foreslår indført.

Spastikerforeningen bemærker, at specialpædagogisk bistand typisk er en specialiseret ydelse, som kræver en helt individuel tilrettelæggelse og forberedelse, hvorfor foreningen er uforstående overfor, at taksten reduceres med afsæt i, at støttelærere ikke har behov for forberedelse. Foreningen bemærker videre, at for de få skoler, som i særlig grad påtager sig en opgave for unge med cerebral parese (spastisk lammelse) og andre svære fysiske og kognitive funktionsnedsættelser, er der tilknyttet omfattende merudgifter til tilgængelighed for denne elevgruppe.

Spastikerforeningen nævner Egmont Højskolen som et eksempel herpå og bemærker, at det er helt afgørende, at der fortsat er mulighed for at få støtte til de helt åbenlyse merudgifter, der følger af, at man påtager en særlig forpligtelse overfor en svær målgruppe. Endeligt tilføjer foreningen, at man kunne åbne op for muligheden for, at der kan søges direkte på omkostninger til tilgængelighed og vedligeholdelse af tilgængelighed – uanset om den tilgængelighed, målgruppen forudsætter, er af fysisk eller kognitiv karakter.

Djursland Folkehøjskole bemærker, at undervisning rettet mod elever med svære handicap kræver særligt meget forberedelsestid, hvorfor den planlagte nedjustering af lærertimetaksten på 1/5 er kritisabel, hvis skolerne fortsat skal kunne levere undervisning af god kvalitet. Skolen tilføjer, at ændringen bevirker, at man kommer i modstrid med folkehøjskolernes ansættelsesbekendtgørelse for lærernes ansættelse, der angiver, at lærernes arbejdsopgaver består af undervisning, forberedelse og samvær.

Djursland Folkehøjskole vurderer videre, at Vifos rapport om højskolernes SPS-ordning ikke peger på, at højskolernes tildelte SPS-midler anvendes til andet end at sikre, at mennesker med svære handicap kan gå på højskole. Skolen bemærker videre, at skolen udover fuldtidslærerne har undervisningstimer, der samlæses af timelærere, hvilket giver et provenu. Disse overskydende midler anvendes til, at elever med svære handicap kan gå på en almindelig højskole med dertilhørende udgifter i form af vedligehold, materiel, tidsforbrug hos det administrative og øvrige personale mv. Skolen mener videre, at der vil opstå et behov for støtteordninger til at dække disse øvrige omkostninger, såfremt reduktionen gennemføres, hvilket vil gøre ordningen mere kompleks og bemærker, at den nuværende løsning er mere enkel.

Djursland Folkehøjskole efterspørger endvidere en øget og mere ensrettet vejledning fra Kulturministeriet og bemærker, at nedjusteringen vil medføre forringelser for elever med svært handicap.

Danske Handicaporganisationer vurderer, at en reduktion i lærertimetaksten vil medføre en forringet kvalitet i undervisningen, idet skolerne bliver nødsaget til at ansætte timelærere i stedet for højskolelærere, som ikke i samme grad har tilknytning til de enkelte skoler og til elevgruppen. Specialundervisning kræver i særlig

grad megen forberedelse, da der er en lang række individuelle hensyn at tage til svært handicappede elever.

Vedr. ophævelse af muligheden for at søge om støtte til hjælpemidler

Folkehøjskolernes Forening i Danmark fremhæver, at af hensyn til unge med særlige støttebehov, og af hensyn til højskolens mangfoldighed, bør muligheden for at søge om støtte til hjælpemidler bevares. Det gælder uanset, at ordningen anvendes i begrænset omfang. Den enkelte elevs behov for hjælpemidler skal ikke begrænses af, at skoleformen ikke har benyttet ordningen. Fra folkehøjskolernes side arbejdes der på, at skolerne skal rumme en mere mangfoldig elevgruppe, herunder unge med støttebehov.

Folkehøjskolernes Forening i Danmark fremhæver, at forslaget om at ophæve muligheden for at søge om støtte til hjælpemidler synes at være i strid med den generelle uddannelsespolitiske målsætning på ungeområdet. Foreningen fremhæver endvidere, at VIFO-rapporten peger på, at en del af skolerne ikke har kendskab til SPS-mulighederne, herunder muligheden for at søge om støtte til hjælpemidler. Foreningen vurderer i forlængelse heraf, at der med fokus på en bedre rådgivning af skolerne, fremover vil kunne ske en øget anvendelse af hjælpemiddelordningen til gavn for de unge, som vil benytte højskolen som en vej til ungdomsuddannelse.

Ved at fjerne muligheden for at søge om hjælpemidler mener foreningen, at det fremadrettet primært vil være Egmont Højskolen, som i dag råder over særlige hjælpemidler, der vil kunne modtage unge med funktionsnedsættelser (elever med svært handicap). Ophævelsen af muligheden for at søge om hjælpemidler vil bevirke, at Egmont Højskolen får et prædikat som en særlig højskole. Folkehøjskolernes Forening i Danmark henviser endvidere til handicapkonventionen bestemmelser om at sikre lige adgang til uddannelse og kultur.

Danske Handicaporganisationer vurderer, at det vil være urimeligt, hvis der ikke er lovgivningsmæssig hjemmel til, at eleverne kan få støtte til nødvendige hjælpemidler, særligt tilrettelagte undervisningsmidler mv. Forslaget vil ifølge organisationen have den konsekvens, at der vil være elever, der ikke kan komme på højskole, fordi de ikke kan få de hjælpemidler, der er nødvendige for at deltage i undervisningen og det sociale liv på skolen. Organisationen mener, at forslaget er i strid med handicapkonventionen, og at forslaget om at fjerne muligheden for støtte til hjælpemidler strider mod sektoransvarlighedsprincippet – dvs. princippet om, at den ansvarlige sektor/institution også er ansvarlig for, at der kan ydes de nødvendige hjælpemidler og andre hjælpeforanstaltninger. Derfor mener organisationen, at det er afgørende, at højskolerne fortsat kan søge støtte til hjælpemidler.

Spastikerforeningen fremhæver, at der fortsat bør være lovgivningsmæssig hjemmel til, at eleverne kan få støtte til nødvendige hjælpemidler, særligt tilrettelagte undervisningsmidler etc. Ellers vil det forringe muligheden for, at unge med handicap kan deltage i højskoleophold. Foreningen fremhæver i den forbindelse, at

forslaget om at ophæve adgangen til at søge om hjælpemidler strider mod sektoransvarlighedsprincippet.

Efterskoleforeningen finder, at forslaget om at ophæve muligheden for at søge om tilskud til hjælpemidler er uheldigt. Foreningen fremhæver at kompenserende hjælpemidler kan være altafgørende for, at man har mulighed for at deltage i undervisningen på en højskole, og det kan reelt medføre udelukkelse af højskoleophold for handicappede. Foreningen mener, at forslaget vil være i strid med Handicapkonventionens bestemmelser om lige adgang til uddannelse. Foreningen fremhæver endvidere, at højskolerne er en del af den nuværende SPS-ordning for alle de statslige uddannelser. Det giver bl.a. mulighed for at medbringe hjælpemidler fra én uddannelsesinstitution til en anden. Det sikrer smidige overgange for den enkelte elev/studerende. Det vil være meget uheldigt, at der bliver et ”hul” i den ordning, fordi en enkel skoleform ikke er med.

Foreningen af Frie Fagskoler fremhæver, at folkehøjskolerne, på linje med andre skoleformer indenfor den statslige SPS-ordning, har mulighed for at søge om tilskud til hjælpemidler. Ordning bidrager til, at skolerne under ordningen kan være åbne overfor alle, hvilket er en tilskudsbetingelse for frie kostskoler. Med forslaget om at fratage folkehøjskolerne muligheden for at ansøge om støtte til hjælpemidler vil der opstå et hul i den fælles ordning, som bidrager til at skabe usikkerhed for den enkelte unge om mulighederne for et højskoleophold. Foreningen foreslår som alternativ, at sagsbehandlingen af hjælpemidler samles et centralt sted i statsforvaltningen.

Dansk Friskoleforening og Dansk Folkeoplysnings Samråd finder det ligeledes uheldigt, at man ønsker at fjerne muligheden for at søge om tilskud til hjælpemidler for elever med svare handicap.

Vedr. de administrative og økonomiske konsekvenser

Folkehøjskolernes Forening i Danmark hilser det velkomment, at der, som det også fremgår af anbefalingerne i VIFO-rapporten, etableres en smidigere, mere samlet administration og tilsyn, og foreningen foreslår, at det kommer til at fremgå tydeligere af lovforslaget og de økonomiske konsekvenser for staten, at der fra centralt hold etableres en øget rådgivning og vejledning om støtteordningerne end i dag.

Folkehøjskolernes Forening i Danmark henviser til, at det følger af lovforslaget, at der beregnes en samlet besparelse på 0,6 mio. kr. Foreningen efterspørger et mere tydeligt regnestykke, der viser, hvordan Kulturministeriet er nået frem til beløbet, og hvilke økonomiske konsekvenser de foreslåede ændringer i SPS-ordningen forventes at have. Dette ønske støttes af Dansk Folkeoplysnings Samråd og Dansk Friskoleforening.

Øvrige bemærkninger

Folkehøjskolernes Forening i Danmark hæfter sig ved, at der vil blive etableret en længere overgangsordning for ændringerne i SPS-ordningen, men foreningen tvivler på, at alle skolerne vil have mulighed for at klare de store besparelseskra­v uden forringelser for de elever med behov for specialundervisning og funktionsnedsættelse, som de i dag optager som højskoleelever.

Herudover har foreningen en række alternative forslag til ændringer i SPS-ordningen. Foreningen anbefaler bl.a., at der afsættes yderligere midler til ansættelse af en specialkonsulent, der kan varetage vejledning, rådgivning af skolerne og administrere ordningen. Foreningen foreslår endvidere en række ændringer, som alle øger skolerne mulighed for at få midler til handicappede.

Efterskoleforeningen foreslår endeligt en række sproglige justeringer i lovens bestemmelser om støtte til SPS, således at begreberne er mere tidsvarende og stemmer overens med de begreber, der anvendes i f.eks. efterskoleloven og folkeskoleloven. Det drejer sig navnlig om begreberne ”svære handicap” og ”praktisk medhjælp”.

Kulturministeriets bemærkninger

Kulturministeriet har noteret sig høringssvarene og at der ikke er den fornødne støtte til de ændringer i SPS-ordningen, som har været foreslået. Kulturministeren har derfor valgt at frafalde den del af lovforslaget, der vedrører forslag til ændringer i SPS-ordningen.

Kulturministeriet noterer sig samtidig, at høringssvarene i stort omfang erklærer sig enige i, at ordningen i dag er kompleks og uoverskuelig, og der er overordnet tilslutning til, at der skal ske ændringer i ordningen. Kulturministeriet noterer sig endvidere, at der i høringssvarene er indikationer på, at ordningen, som den er indrettet i dag, medfører, at midler, der fordeles i medfør af ordningen, anvendes til andre formål, end det formål de er søgt til.

Kulturministeriet fastholder derfor, at der er behov for at foretage ændringer i ordningen, herunder sikre en forenklet og mere overskuelig ordning. Med henblik på at sikre, at der ikke fremadrettet anvendes midler til andre formål end det søgte, vil Kulturministeriet igangsætte en økonomisk analyse af SPS-ordningens anvendelse de seneste år. Analysen skal bl.a. undersøge, om tildelte midler er blevet anvendt til andre formål, end de er bevilget til, og om der synes at ske en overkompensation via ordningen. På baggrund af analysen vil Kulturministeriet efterfølgende igangsætte de fornødne ændringer i ordningen - enten administrativt eller via en eventuel lovændring.

Bilag 1

Indkomne høringssvar

Ankestyrelsen
Danmarks Private Skoler
Dansk Folkeoplysnings Samråd
Dansk Friskoleforening
Dansk Handicap Forbund
Danske Handicaporganisationer
Danske Seniorer
Djursland Folkehøjskole
Efterskoleforeningen
Folkehøjskolernes Forening i Danmark
Foreningen af Frie Fagskoler
Institut for Menneskerettigheder
Ligeværd
Rigsrevisionen
Spastikerforeningen
Ældre Sagen